

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: שואה	שם פרטי: אטי
-------------------	-----------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: זוננשיין		בלועזית
שם פרטי איתו נולדתי: אטי	בלועזית	מין: נקבה שנת לידה: 8.3.1929
עיר לידה: כפר קרסנה הילסקי בוקובינה	בלועזית	ארץ לידה: רומניה
שם פרטי ושם משפחה של האב:	שם פרטי ושם נעורים של האם:	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: כפר קרסנה הילסקי בוקובינה	בלועזית	ארץ המגורים: רומניה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה) השכלה יסודית	מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה) תלמידה	חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא)
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ) במצטבר	אותה עיר בה גדלתי עד שהעבירו אותנו למחנה בסקזינצ' ומוגילב בערך 3 שנים בתוך מחנות	
במידה והיית בגטו, ציין את שמו: סקאזינצ' ומוגילב	בלועזית	
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו סקאזינצ' ומוגילב	בלועזית	
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי: מוגילב	תאריך השחרור: אפריל 1944	
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)	ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור	

במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממתי עד מתי	שנת עליה: 1944	במידה ועלית באנייה, ציין את שמה בלה צ'יטה עד טורקיה
--	-------------------	--

אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הורך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים

נא לכתוב בגוף ראשון

גרתי בעיירה קטנה ברומניה בשם קרסנה הילסקי. להורי הייתה מכולת ואבי היה אחראי על חטיבת עצים וגם שותל עצים, תחתיו היו כ- 400 עובדים ואמי הייתה עובדת לרוב בחנות. אף פעם לא הרגשתי גזענות בכפר, תמיד היו לי חברות ואהבו את הורי מאוד, היה לנו שטח מאוד גדול עם פרות וסוסים ואפילו דבש. למדתי בבית ספר יסודי ממשלתי ובנוסף היה לנו כמה שעות עם רב שלימד אותנו באופן פרטי. היו לי עוד 2 אחיות אשר למדו בתיכון בצ'רנוביץ'

נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות

בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

בלילה של תחילת המלחמה בכפר, בזזו את הבית שלנו והוסתרנו ע"י חבר של אבא אשר החביא אותנו באסם שלו בקומה השנייה בחצר. בלילה באו החיילים הרומנים ודפקו חזק בדלת, כשהם נכנסו פנימה הם דקרו את החציר כשחיפשו אותנו, אנחנו לא נשמנו כדאי שלא ימצאו אותנו. אחרי זה החבר של אבא בא ואמר כי אינו יכול לעזור עוד ואנחנו חייבים ללכת משם שהחיילים עוד יחזרו לחפש וזה מסוכן. אשתו של החבר של אבא הכינה לנו אוכל ושמירה ומשם ברחנו ליער. אבא הכיר טוב את היערות ולכן ידע לאן ללכת, לי כבר לא היה כוח ואמי נשאה אותי על ידיה חלק מזמן ההליכה. אבא הביא אותנו למקום עמוק ביער ליד נחל ששימש לנו כמסתור ובנוסף שימש אותנו גם כמי שתייה. נשארנו שם כשבוע ימים לערך ואז נגמר לנו האוכל, אבל אכלנו ממה שמצענו ביער. בכל זמן שהותנו ביער יכולנו לשמוע את היריות מכיוון הכפר, לאחר כמה ימים קיבלנו ידיעה כי נאסר על הנאצים להרוג עוד יהודים וכי ההרג הפסיק בכפר וכי ביקשו שהיהודים שיצאו מהמחבוא. אספו אותנו לחצר של בית ספר והיה בכי גדול מאוד, הרבה אנשים מתו שם. אז התחיל גירוש מהכפר והוא נמשך כ- 3 חודשים והתחלנו ללכת דרך סרביה. החודשים היו קרים מאוד וההליכה מרובה, אני זוכרת שהנעל נתקעה לי בבוץ ושרציתי לשחרר אותה החייל הרביץ לי עם השוט, הייתה גם עגלה עם נשים זקנות וגם ילדים קטנים, בדרך התקיימו ממכירת הדברים האישיים שלנו כמו עגילים ושעונים ושרשראות, נתנו אותם לאיכרים תמורת קצת אוכל לרוב כיכרות לחם. מים הינו שותים מכל מיני מקומות שגרמו לנו למחלת הדיזנטריה הנוראית שגרמה לשלשולים רוב הזמן ואז והגענו לנהר הנייסטר שהפריד בין סרביה לאוקראינה ומכיוון שהגשר היה מפוצץ העבירו אותנו דרך גשר רעוע מעץ צר וללא מעקה, על המים ראינו הרבה גופות צפים מסביבנו. הגענו למוגילב והעיר הייתה הרוסה מההפצצות המקום, מצאנו שם בית ונכנסנו 4 משפחות פנימה, כל משפחה בפניה, פרסנו שם את השמירה שהביאה לנו האיכרה בתחילת המלחמה, גם שם אמי, אבי ושתי אחיותיי היו איתי. חשמל לא היה לנו וגם לא בתי שימוש, ואם הייתי צריכה ללכת בלילה לעשות צרכים אז דרכתי על אנשים בכדי לצאת. אחרי כמה זמן אבא קיבל עבודה מאיזה מהנדס יהודי שהכיר, הוא בנה את הגשר ההרוס ותמורה היה מקבל חתיכה קטנה של לחם. אני ואחיותיי קיבצנו נדבות רוב היום, היינו עוזרות לאיכרים באיסוף סלק וכדומה. לאמי היה אח בשם יהושע ברגמן שהיה בגטו בצ'רנוביץ ושהוא שמע שאנחנו בחיים ואיפה אנחנו שלח לנו בגדים שאותם מכרנו תמורת אוכל וכמה תפוחי אדמה. הגטו היה מוקף בגדר והיה אסור לנו להתקרב אליה.

אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

שמענו שהולכים להגיע שליחים מהארץ לבית היתומים שבו הייתי בגטו. אימא השאירה אותי שם כדי שיצילו אותי ושייקחו אותי לארץ. הגיעו נציגים מהארץ ולא הספקתי להיפרד מאימא שלי והתחילו להקריא שמות של ילדים אותם לפי סדר העלו לרכבת. את שמי עדיין לא הקריאו, לפתע חזרו על השם סופיה טסלר כמה פעמים ובזווית העין יכולתי להבחין במדריך שלי עושה לי סימן לגשת כסופיה להירשם. משם עלינו לרכבת ונסענו דרך בולגריה ומעיר הנמל ורנה עלינו על האוניה "בלה צ'יטה" והפלגנו לטורקיה ומשם לאיסטנבול. במשך השהות באיסטנבול דאגה לנו הקהילה היהודית והביאה לנו אוכל לאוניה, ומשם עלינו על רכבת דרך סוריה וירדן עד חיפה.

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

נא ספרי/י על חייך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

השנה הייתה 1944 כשהגעתי לחיפה, הייתי כבר בת 16, אספו אותנו למיון בעתלית ומשם היישר למעלה החמישה. הייתי בחברת נוער א', בהתחלה כשאכלנו היינו מחביאים את האוכל בכיסים ולא הבינו אותנו. ביום יום עבדנו חצי יום, אני עבדתי בבית ילדים ובבתי תינוקות ובחצי יום השני למדנו הכול מההתחלה מה-א'-ב'. היינו מטיילים הרבה ברגל בארץ. הייתה לי משפחה מאמצת ואת בעלי הכרתי כשהוא היה בפלמ"ח ב-46 וכשסיים ב-47 אני באתי אליו לגבת ועשינו חתונה ענקית ליד חדר האוכל, ושם נשארנו למרות שעדיין רציתי לנסוע עם חברותיי חזרה למעלה החמישה. אחרי 5 שבועות לקחו את בעלי ל-4 חודשים למילואים חזרה לדרום. בגבת הייתי עובדת בבית תינוקות.

ראיון: בן לביא, קיבוץ גבת, יוני 2013